

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Ac Potestate Romanorum Pontificum,
Imperatorum, Regum ac Episcoporum**

Alvarez Guerrero, Alfonso

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 A 2069

De potestate sanctissimorum Episcoporum. cap. xiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63477)

aliena suscipiantur ecclesia. c. Episcopi. vij. q. j. Sed † alios nos clericos ordinare, & altaria consecrare Episcopo non licet. c. Episcopus in diocesi aliena. ead. q. & causa.

DE POTESTATE SANCTISSI-
morum Episcoporum. Cap. XIII.

SVM M A R I V M.

- 1 Sanctissimis Episcopis potestas data est reconciliandi, peniten-
tias solennes imponendi, & alia quamplurima faciendi.
- 2 In condendis legibus quae requirantur.
- 3 Ecclesia polluta per Episcopum reconcilianda est.
- 4 Quot testibus Episcopus convinci possit.
- 5 Episcopus instituendo aliquem in beneficio, personam idoneam
instituere debet.
- 6 Papa invito Episcopo episcopatum dividere potest. & nume-
ro 15.
- 7 Monasterium, vel oratorium verum sine consensu Episcopi ad-
ficari debet.
- 8 Episcopi habent iurisdictionem in monasterijs religiosorum.
- 9 Episcopi in suis diocesibus liberam iurisdictionem habent.
- 10 Episcopi dicuntur, & sunt oculi Dei.
- 11 Episcopus alterius diocesis an clericum alij Episcopo subiectum,
sine ipsius consensu recipere, vel ordinare possit.
- 12 Exhortatio per Episcopum ordinata facienda, ordinatione per-
acta.
- 13 Sacerdos praesente Episcopo sine eius mandato benedicere, ac so-
gnare non potest.
- 14 Verum Episcopi successores sibi ex testamento instituere pos-
sint.
- 15 Duos Episcopatus in unum redigere Apostolica valet autori-
tas, & contra.
- 16 Plures Episcopi in una civitate esse non debent.
- 17 Absque capituli consensu rei Ecclesiastica alienatio fieri non po-
test.
- 18 Ecclesia, minor, & fiscus equiparantur.
- 19 Episcopus an propter illiteraturam remoueri possit.
- 20 In Episcopo quae, & quot requirantur.

21 Qualiter Episcopus iuret Domino.

22 Episcopus tenetur ex iuramento Papatum defendere, & adiuvare.

Et sanctissimi Episcopi possunt reconciliare, pœnitentias solennes imponere, indulgentiarum literas concedere, de causis matrimonialibus cognoscere, ordines, & ordinationes facere. xvj. q. j. c. interdicimus, extra de pœnit. & remis. c. cum ex eo, in fin. ext. de consecr. eccles. vel alta. c. cõsulisti. c. cum aqua per Episcopũ benedicta, & l. distin. c. in capite iuniorum. Item quinquagesimam, vel centesimam dare, ext. de donatio. c. Apostolica, xij. q. ij. c. bonæ, extra de his quæ fiunt à præl. sine consen. capi. c. pastoralis. Item solenniter excommunicare. xj. q. iij. c. debent. Item literas dimissorias dare, aliter non valet ordinatio ab alieno Episcopo facta. viij. q. ij. c. illud. & c. dilectissimi. & ext. de offi. Archiepis. vbi de hoc dicitur plenè. Item annulum portare licet Episcopo, vt extra de vit. & honest. cler. c. quod clerici. Item duos de canonicis ecclesiæ suæ secum habere licet lucrantes fructus, ac si residerent, ext. de cler. non residen. c. ad audientiam. Item parochias limitare, & cœmeteria ordinare. xij. q. j. c. ecclesias, & c. pastoralis, de his, quæ fiunt à præl. Item constitutiones facere in suis diocesis, de consecrat. distin. j. c. omnes basilica. xvj. q. vij. c. omnes, ext. de feri. c. fin. xij. dist. c. catholica: & melius, de appella. c. fin. lib. vj. super fine vltimæ glo. in princ. Est ibi quæstio notabilis ad propositum. Item possunt Episcopi generalem synodũ facere. xvij. dist. c. Episcopus, ext. de maio. & obedi. c. quod super. qui text. loquitur de synodo Episcopali, vbi per Abbatem, & docto. videbis multa de synodo Episcopali. Sed vide hic admonitionem, quæ fieri debet in concilijs provincialibus, seu synodis, de vita, & officijs sacerdotum, & clericorum: Fratres charissimi consacerdotes, & cooperatores nostri, nouit fraternitas vestra non licere, indignè nos locum tenere Aaron, vos autem Eleazari; nos fungi vice duodecim Apostolorum, vos autem lxxij.

G 3

disci.

discipulorum vt in c. in nouo testamento. xxj. distin. Nos
pastores vestros esse sciatis, vos autem animarū vobis com-
missarum; nos de vobis, vos autem de plebe vobis com-
mendata, Domino nostro Iesu Christo rationem esse red-
dituros, vt in die tremendi iudicij inter bonos dispensato-
res inueniamur. Item hereticos condemnare, extra de heret.
c. ad abolendam. §. j. & contra eos inquirere, eod. titu.
c. excommunicamus. §. si. Nec hæc potestas Episcopis adi-
mitur, aut minuitur, licet alteri inquisitio committatur,
vt dicitur hic, & in c. per hoc, primo responso, de heret. in
vj. Cum ergo Papa vult condere canones, Episcopi pos-
sunt contradicere, & dicere: Canonistę nõ conuenit con-
suetudini regionis nostrę, quia ¶ lex debet esse honesta,
iusta, possibilis, & secundum consuetudinem patrię, lo-
co, temporique conueniens, necessaria, & utilis, manifesta
quoq; ne aliud per obscuritatem incautum captionem con-
tineat, nullo priuato commodo, sed pro communi omniū
utilitate conscripta c. erit. iij. dist. ¶ Et ecclesia polluta est
reconcilianda per Episcopum sumptibus eius, qui polluit,
Cardin. in Clemen. j. §. j. de excess. prala. Felin. in c. acce-
dens, de præscript. Dixi, quod Episcopus potest hereticos
condemnare. de hoc dicemus infra in c. de hereticis. Item
ecclesias censuales facere, vt de iure patron. c. præterea, &
censib. c. scientes. Item instituere clericos, & destituere,
ext. de fil. presbyt. c. ex tua, & de instit. c. ex frequentibus.
Et dicitur de his, quę sunt à pralato. Alia etiam plura sin-
gularia referuntur. xxv. distinct. & ext. de offi. Archipresi-
byt. c. vt singulæ. Item aliter proceditur contra eos con-
tumaces, quàm contra alios, vt per constitutionem Ale-
xandri III. positam in c. ij. de offi. deleg. in vj. Item ipsi
aliter iurant, quàm alij: nec testificari coguntur, ext. de iu-
ram. calum. c. fin. xj. quæst. j. c. nec honorem, in authen. de
sanctis Episcopis. §. nulli. Item tempore generalis inter-
dicti possunt audire diuina, ext. de priuileg. c. quod non-
nullis. Item possunt, quem volunt, sibi eligere confessorē,
vt ext. de pœnit. & remis. c. fin. Item non coguntur subire
iudicium, nisi imperialis iussio procedat, vt not. Azo in ti-
tu. de Episc. & cler. §. quod sit. Item Episcopalis dignitas
liber

liberat à patria potestate. liij. distinct. c. si seruus. & not. extra de aeta. & qual. ta. c. idem eorum. tex. est in authen. constitutio, quæ de dignitatibus. §. illud. collat. vj. & ibi not. quod priuilegia, & beneficia à principe concessa sunt perpetua, etiam si concedantur sub suo beneplacito. Anton. Corset. in suis sing. in vers. beneficium, & multi alij doct. Videbis Philipp. Franc. in c. fin. de rescript. libro vj. Item quinque priuilegia habes in leg. antiqua. xj. q. j. c. quicunque. Item plures testes contra Episcopum sunt necessarii, etiam clerici, & non laici. ij. q. iij. c. præsul. & cap. sequ. Item adde de altaris viatico, de priuileg. c. vlti. in vj. Item, quod religiosi familiares eorum se possunt eis in officio coaptare, vt in Clem. de celebr. Missar. c. dignum. Item in aliena diocesi possunt diuina celebrare, & populum benedicere, etiam in locis exemptis, vt in Clemen. vlt. de priuileg. vide c. Romana, de foro compet. Item suppleant negligentias exemptorum, & certas prouisiones faciunt contra illos, de supplen. neglig. præla. c. j. Et hæc faciunt auctoritate Apostolica, cui concurrunt duo iura vetera, duo sex-ri, & alia duo Clemen. vbi not. super verbo, Apostolica. Item iurisdictionem exercere inter suos subditos in aliena diocesi, vt in Clemen. de foro compet. Et institutio beneficiorum spectat ad Episcopum, vt in c. ex frequentibus, de insti. & c. cum ex iniuncto, de hæreti. Et Episcopi soli conferunt beneficia de iure communi. Ita Inno. in c. non satis, de offi. ordin. & ibi dicit, Ecclesiam autem, vel præbendam conferre non potest alius prælatus præter Episcopum, c. nullus. xvj. q. vij. nisi hoc ex consuetudine, vel priuilegio habeat, & tunc facit tanquam vicarius, c. super eo, de offi. deleg. c. cum venissent, de institutio. & docto. in c. Abbatem, de rescript. Et electio, presentatio, institutio, collatio, inuestitura quid sint, & ad quos pertineant, vide Panor. in c. auctoritate, de institutio. Oportet etiam, vt quando Episcopi instituunt aliquem in beneficio, institu-ant personas idoneas obseruando iura, vt in cap. graue, de præben. Et sic intelligitur text. in c. conquerente, de offi. ordinarij, vbi dicitur, quod apud ordinarium est libera dispositio beneficiorum sibi subiectorum, & vide glo.

& docto. in c. j. xxj. distinct. Et Papa habet liberam dispositionem beneficiorum, vt in cap. ij. de præbend. in vj. & in Clemen. j. vt lite pendens. Quod intellige de vacantibus in curia Romana, vt in d. cap. ij. Habet etiam Papa liberam dispositionem beneficiorum, & potest disponere de omnibus, cum viderit ex causa iusta, & rationabili: quia Romanus Pontifex olim raro faciebat gratias beneficiales; unde in volumine Decretorum non fatigabamur in his, vt per Panor. in c. mandatum, de rescript. Inceperunt demum dare primo rogando, postea præcipiendo, & executores dando; nec facile grauabat Papa ecclesiam, nisi de vno tantum; & in illis reservationibus ponebat clausulam, si pro alio non scripserimus, vel æquipollentem. facit rex. in cap. constitutus, & c. capitulum sanctæ crucis, & c. ex insinuatione, & c. mandatum, cum duobus sequen. de rescript. Procedente tempore à principio factæ sunt gratiæ datis executoribus. c. pro illorum, de præben. c. proposuit, de conce. præben. Demum tempore Innocentij III. datur beneficium acceptandi. c. quia cunctis, de conce. præben. in vj. Ad quod fortificandum addita est clausula decreti irritantis Clementis primi, de conce. præben. sic in reservationibus nec vnā inuenies in volumine Decretorum, vt notat Dominicus in c. duobus, de rescript. in vj. Postmodum receperunt generales, & speciales reservationes ad certa beneficia. c. ij. de præben. in vj. facit text. in extrauag. exco. crabilis, vt dixi in libro meo de generali concilio, c. fin. Et Apostoli in toto orbe constituiebant per ciuitates presbyteros, vt in Apost. legitur c. j. ad Titum; Huius rei gratia reliqui te Creta. i. instituens te ibi Archiepiscopum, vt ea, quæ defunt, corrigas; & constituas per ciuitates presbyteros, sicut & ego disposui tibi. Et Episcopi successerunt in loco Apostolorum, vt in c. in nouo testamento. xxj. distinct. & in d. c. ij. dicit Philippus Fran. aliqua vtilia de beneficijs vacantibus in curia. Et quæ beneficia dicantur in curia vacare, ibi videbis. Videbis etiam, an Abbatia sit dignitas. Sed non potest Episcopus exigere alia iura Episcopalia, nisi illa, quæ sunt in iure expressa, nisi necessitas aliud suadeat, Panor. in c. conquirente, de offi. ordinarij.

Et

Et ibi dicitur, quæ iura Episcopalia habeat in sua diocesi.
 Sed eo die, quo Episcopus celebrauit, in eo altari sacerdos
 non debet celebrare, vt in c. vit. de consecrat. distin. ij. pro-
 pter solam Episcopi reuerentiam, sine licentia Episcopi,
 vel necessitate vrgēte: vt cum solum illud altare est in ec-
 clesia, & necessario alia missa celebranda venit, vel Episco-
 pus celebras missam nō perfecerit. Sine licētia episcopi nul-
 lus presbyter in sua diocesi potest missam cantare, vel ba-
 ptizare, vel aliud consimile facere. c. cunctis. xvj. q. j. vbi di-
 citur, quod sacerdotalia officia sine permissu Episcoporu
 non agant presbyteri; & in c. multis, ead. quæst. & cau. Sed
 sacerdos in quacunque fuerit macula, non accedat offerre
 oblationes Domino. c. sacerdotes. j. quæst. j. & in Leuit. c.
 xxj. & sacerdos pro macula mortalis peccati suspensus est
 quoad se. Sed ꝑ Papa inuito Episcopo potest diuidere epis-
 copatum. vide docto. & Odofredum in l. in nomine Do- 6
 mini. C. de offi. præfec. prætor. Afri. vbi dicit: Dominus
 Papa, si vnus episcopatus est nimis diffusus, potest eum di-
 uidere in duos: & de hoc infra videbis. Et vtinam in His-
 pania diuisio fieret, quia messis multa, & opulenta est, &
 perarij autem pauci; quæ est vera, & iusta causa diuisionis.
 Item ꝑ sine consensu episcopi non debet ædificari mona- 7
 sterium, vel oratorium, c. quidam, & c. sequen. xvij. q. ij.
 Sed nec etiam hospitale potest sine licentia episcopi con-
 strui, vt in c. ad hoc, de relig. domi. Sed si oratorium non
 est in hospitali, tunc simplex hospitale potest construi sine
 licentia episcopi, vt in c. si hospitali, de ecclef. ædifi. Item
 nec in oratorijs priuatis est licitum ponere campanas, vt
 in c. parentibus, extra de priuileg. nec etiam missas ibi co-
 celebrare, vt de consecrat. distin. j. c. missarum; vbi legitur:
 Missarum solennia non vbiq̃ue, sed in locis ab episcopo
 consecratis, vel vbi ipse permiserit, celebranda esse cense-
 mus. Et presbyteri, & clerici, & religiosi diocesis episco-
 pi subiaceant potestati ipsius, vt in d. cap. quidam. xvij. q.
 ij. Qui ꝑ Episcopi iurisdictionem habent in monasterijs
 religiosorum, vt in cap. j. ead. quæst. & cau. & est ab eo præ- 8
 latus dandas monialibus, & alijs religiosis sceminis com-
 probandus, c. qui religiosi, cum duobus sequent. xvij. q.
 ij. vbi

ij. vbi dicitur: Examinetur ab Episcopo, qui religiosi for-
 minis prapponendus est; ne sit nimium iuuenis, vt in c. quo-
 rundam, & c. fraternitatis. xxxiiij. dist. vbi legitur, quod o-
 etiam consanguinearum immoderatam familiaritatem Epi-
 scopum vitare oporteat. Et Episcopi est, in omnibus paro-
 chialibus ecclesijs presbyteros inuestigare, vt in c. sane,
 xvj. q. vij. & c. nullus, & c. constitutiones, & duo sequen. ea.
 q. & cau. & bonus tex. est in c. j. de offic. ordin. vbi notatur.
 quod † Episcopi habent in suis diocesis iurisdictionem
 liberam, & ea, quae sunt meri imperij; & possunt ex officio
 procedere super criminibus; & in facinorosos homines
 animaduertere. Et ibi etiam notatur, quod Episcopus po-
 test super adulterijs procedere, etiam contra laicos. Et
 Episcopi possunt, vbi res exigit, inuocare auxilium bra-
 chij secularis; & iudex secularis potest compelli per ex-
 communicationem ad dandam familiam, & auxilium su-
 um. de hoc videbis Inno. & Abba. in c. venerabili, de cen-
 s. b. Ideo potestas secularis non incurrit excommunicati-
 onem, si ad mandatum Episcopi capit clericum, & ducit
 ad carcerem, etiam violenter, vt in c. vt fame, de senten. ex-
 com. Sed iudices, vel officiales Papae de iurisdictione E-
 piscopi non debent se intromittere, ne ecclesiasticus ordo
 confundatur. c. peruenit. xj. q. j. vbi dicitur; Nam si sua v-
 nique Episcopo iurdictio non seruatur, quid aliud a-
 gitur, nisi vt per nos, per quos ecclesiasticus custodiri ille
 ordo debuit, confundatur? Sed non potest Episcopus in
 aliena diocesi sine consensu diocesani pontificalia exerce-
 re, vt xcij. dist. c. non liceat. §. de Episcopis, & quinq; cap.
 sequentibus. Si nollet Episcopus ire ad ecclesiam suam,
 potest cogi per concilium prouinciale, c. si quis Episcopus,
 xcij. dist. Et cum multa discussione contra Episcopum de-
 bet proferri iudicium. c. accusatio, & decem, c. seq. ij. q. vij
 vbi legitur; Accusatio Episcoporum non est facile recipi-
 enda; quia † Episcopi sunt oculi Dei, ideo a subditis non
 sunt iudicandi. c. oues pastorem suum non reprehendant.
 vj. q. j. intellige tu de occultis criminibus, quae nullo modo
 probari poterant, vbi legitur; Si enim omnia in hoc secu-
 lo vindicata essent, locum diuina iudicia non haberent.
 Ideoque

Ideoq; si aliquis putat se in hoc Deo placere, quod seruos suos accusat, & vt meliores fiant, dicit hoc agere; in vanū laborat, & plus inuidie stimulis agitur, quam charitatis. Et ibi legitur in c. sacerdotes. vi. q. j. quod populi argue-
re, vel increpare non valent sacerdotes; quia sacerdotes, qui proprio ore corpus Domini conficiunt, ab omnibus sunt obediendi, & timendi. Sed clerici non debent peregrinari sine licentia sui Episcopi. c. non oportet, de consecra. dist. v. & vide tex. in c. fi. de cler. peregrin. Ideo ¶ Episcopus alterius diocesis clericum recipere, nec ordinare potest sine cōsensu sui Episcopi, & literis dimissorijs. lxx. dist. per totam. Et vide formam monitionis ordinandorū, quæ omnia impedimenta particulariter continet, in Pontificali sanctæ Romanæ ecclesiæ fol. iij. & ibi videbis formam absoluedi ordinandos à sententia excommunicationis, & dispensandi cum irregularibus ad cautelam. Et de exhortatione per Episcopum facienda ordinatis ad singulos ordines, peracta ordinatione, ibi vide in folio xxij. Et in d. libro Pontificali ea tantum ordinata sunt, quæ ad officium Pontificis pertinent; & est opus satis laudabile, atq; diuinum; & tres ¶ in se partes continet; in quarum prima de benedictionibus, & consecrationibus personarum tractatur; in secunda de consecrationibus, & benedictionibus rerum; in tertia verò de quibusdam sacramentis, & ecclesiasticis officijs agitur. Item ¶ est considerandum, quod præsentē Episcopo sacerdos nisi de suo mandato nõ debet benedicere, nec signare, c. cum ad, de consecr. dist. j. Itaque post consecrationem cuilibet sacerdoti populum benedicere permittitur, & ante benedictionem sacerdotis egredi populus non præsumat, vt in c. missas, ead. dist. Sed & præsentē Episcopo ipse debet dare benedictionem, vt in c. denique. xxj. dist. vel eius nutu, vel consensu. Quod intelligitur de benedictione finali; nam solennem benedictionem, quæ fit ante Agnus Dei, nullus debet dare, vel facere, nisi Episcopus. Notabis etiā, quod vltima benedictio post Missam, illā significat, quā Christus post resurrectionē in celū ascēsurus dedit discipulis suis; vnde Luc. vlt. dicitur; Factū est, eū benediceret illis, recessit ab eis. Vtrū
autem,

³⁴ autem ¶ episcopi possint successores sibi ex testamento instituere, videtex. in c. episcopi. xij. quæst. j. cum. c. sequen. vbi habetur; Episcopi de rebus proprijs, vel acquisitis, vel quicquid de proprio habent, hæredibus suis, si voluerint, derelinquant; quicquid verò de prouisione suæ ecclesiæ fuerit, siue de agris, siue de fructibus, siue de oblationibus, omnia in iure ecclesiæ seruare censuimus. Et videbis xij. quæst. v. per totum; & præcipue vide ibi rex. in c. fixum, vbi litera dicit: Quæ ante suam ordinationem, vel post hæreditariam successionem acquisit episcopus, cui vult, derelinquat: illa verò quæ de rebus ecclesiæ suæ suo nomine, vel alterius comparauit, in iure suæ ecclesiæ tantum deueniant. Et morientis episcopi res pro futuro Pontifice

³⁵ conseruari debent, vt superius dixi. Et duo ¶ Episcopatus per Papam coniunguntur in vnum. c. postquam. xvj. q. j. & vnus in duos diuiditur, vt in c. præcipimus. §. sicut, eadem quæst. & cau. Vide Panor. in quæst. j. & omnino vide. Et episcopus potest ex beneficio pingui constituere duo ex causa, ita Panor. in c. extirpanda. §. qui vero, de præbend. & d. quæst. j. dicitur, quòd Papa potest in vno episcopatu ponere duos episcopos, vt. n. c. non autem. vij. q. j. vbi hoc fuit gestum in persona Augustini, qui non successit, sed accessit Valerio adhuc viuenti; nec fuit deputatus simplex coadiutor, sed verus Episcopus, vt ibi legitur, & notatur. Idem, si duos episcopatus concedit vni episcopo, ita vt sit episcopus vtriusque, vt in c. relatio. xxj. q. j. Quandoque vnus duos episcopatus, & quandoque diuidit vnum in plures, vt in c. & temporis. xvj. quæst. j. & in cap. sicut vnire, de excess. præla. Et sic potest facere contra statutum, & ordinationem concilij, & beati Petri Apostoli, qui præcepit, vt singulis ciuitatibus singuli, & non plures episcopi ponerentur; vt narrat beatus Clemens in cap. in illis. lxxx. distinct. & Anacletus Papa in cap. sequen. & pro hoc authoritas Gregorij in c. singula. lxxxix. distinct. Cetera videbis in d. quæst. j. & notabis in d. c. in illis. lxxx. dist. vbi constat, quòd tempore beati Petri erant limitatæ prouinciæ, nota benè. Et ¶ in vna ciuitate non debent esse plures episcopi; & quod supra diximus de Valerio, & beato

Au.

Augustino, fuit ibi speciale, vt per gl. in c. in illis. lxxx. distinct. Et episcopus potest reuocare, quod antecessor alienauit indebitè, vt in c. j. de in integ. restit. Potest etiam vendicare res ecclesiæ, non sibi, vt in c. prohibemus, de cens. Sed ¶ non potest alienare res ecclesiæ sine consensu capituli, vt in c. j. de his, quæ sunt à præla. sine consensu capituli. Et ¶ ecclesiæ, & minor, & fiscus æquiparantur, vt per docto. in l. fin. de iur. deliber. & de in integ. restit. c. j. ij. quæst. ij. c. si qua de rebus, de iureiur. c. sicut. Et potest delegare collationem beneficiorum, c. constitutus, de concess. præben. dummodo deleget vicario suo generali duntaxat, nā alteri non potest conferri. Potest donare potestatem conferendi certum beneficium vacans, sed non potest delegare potestatem conferendi beneficium vacaturum in specie, vt per docto. in d. c. constitutus. Sed ¶ ab episcopatu quis remouetur propter illiteraturam, vt in c. quamuis, de æta. & qualita. & datur defectus scientiæ, quando nescit Grammaticam, & sufficit, quod testes dicāt, quod nunquam legerit libros scientiæ, nec vnquam intrauerit scholas, vel doctorem audierit. ¶ Tria enim in episcopo præcipuè requiruntur, literarum scientia, ætatis maturitas, & grauitas morum. Adde & quartum, quod de legitimo matrimonio natus sit, c. cum in cunctis, de elect. & ibi glo. Sed si ignorat Grammaticam, si ex vsu perfectè loquitur, & alias est utilis, non deponetur, si iam est promotus. Nam iura, quæ possunt in contrarium adduci, loquuntur in promouendis. Et si Papa mandatalicui episcopo, vt tunc tale mandatum porrigatur ad episcopum successorem, vide Barto. in l. si communis seruus ff. de stip. seruo. Et de facili laicus non est assumendus in episcopum: vnde sine magna causa non debet fieri, vt per Panor. in cap. sane, de conuersione coniugat. ¶ Et qualiter episcopus iuret domino Papæ, vide in c. ego, de iureiuran. & ibi dicit Panor. quod ¶ episcopus tenetur ex iuramento defendere, & adiuuare Papatum, & regulas sanctorum patrum: dic regulas. i. canones summorum Pontificum, & aliorum sanctorum patrum per ecclesiā Romanā approbatos. Et sic potest ex textu secundum Panor. colligi dictum satis acerbum,

bum, quod Episcopus non seruans, vel seruari non faciens canones, incidit in periurium, cum iuret defendere, & retinere canones. Sed tu intellige, ubi ex contemptu non seruatur; & in tali casu potest recedi ab ipso, sicut ab excommunicato. Quomodo autem procedatur contra praelatum suspectum de dilapidatione, vide docto. in c. licet Heli, de simon. Et coadiutor an sit dandus praelato suspecto de dilapidatione, videbis ibi Panorm. Vbi dicunt etiam, quando clericus possit cogi ad ostendendum titulum sui beneficii, de quo alias iam dixi. Videbis etiam Felin. in d. c. licet Heli, multa dicentem: Vbi dicit etiam, quod Episcopus potest ponere edictum, ut omnes ostendant titulum sub pena priuationis, intellige de retinentibus per dispensationem: ita docto. in c. ordinarij, de offi. ordin. & omnino vide Felin. in d. c. licet Heli, quia ponit duas limitationes.

DE OFFICIO EPISCOPI, ET
ad qua successor demortui teneatur.

Cap. XIII.

SVM MARI VM.

- 1 Quod sit Episcopi officium.
- 2 Tria sunt, quae Moyses, & Aaron faciebant.
- 3 Non licet Episcopo aliquem proprijs manibus cedere.
- 4 Nunquid successor in Episcopatum predecessoris constitutionibus ligetur.

E potestate sanctissimorum Episcoporum diximus supra in c. praecedenti: nunc aliqua de officio Episcopi aggrediamur. Officium Episcopi est virgines, altaria, & ecclesias consecrare, chrisma conficere, & cum ipso confirmare, ut in c. quamuis, lxviij. distinct. ubi enumerantur decem, quae pertinent ad officium Episcoporum, & quia haec Episcopi sibi usurpabant, recesserunt ab aula. Primum igitur Episcoporum officium est presbyterorum, & diaconorum ordinatio, & per hos intellige alios ordines; virginum consecratio, ut dixi. xxvj. q. vj. c. j. Item constructio

altarij